

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott**

§195

Riktade hälsosamtal i Region Halland

RS170367

Beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- ge tf Regiondirektören i uppdrag att under 2018 fortsätta arbetet med att utarbeta en regionövergripande manual för genomförande av riktade hälsosamtal i Halland, inklusive IT- och metodstöd samt en plan för utbildning, kommunikationsinsatser och uppföljning
- ge Driftsnämnden Närsjukvård och privata vårdcentraler i uppdrag att under 2018 utse totalt 5-6 vårdcentraler med uppgift att erbjuda hallänningar i åldersgruppen 40 år riktade hälsosamtal i syfte att testa framtaget IT- och metodstöd
- ge Driftsnämnden Närsjukvård och privata vårdcentraler i uppdrag att från och med 2019 erbjuda hallänningar i åldersgruppen 40 år riktade hälsosamtal enligt framtagen regionövergripande manual, med målet att främja goda levnadsvanor och minska insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdom och diabetes
- finansiering av det förberedande arbetet under 2018 (2,7 Mkr) ska ske med destinerade projektmedel för hälsoinriktade insatser (4,5 Mkr)
- finansiering av genomförandet under 2019 ska ske med destinerade projektmedel för hälsoinriktade insatser (4,5 Mkr)

Ärendet

Under 2019 planeras ett strukturerat införande av riktade hälsosamtal till 40-åringar, med målet att främja goda levnadsvanor och minska insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdom och diabetes. Innehållet i hälsosamtalet ska bygga på bästa tillgängliga kunskap och vara fortsatt integrerat i Vårdval Halland närsjukvårds grunduppdrag. Ambitionen är att på sikt utveckla insatsen till fler åldersgrupper. Under 2018 pågår ett förberedande arbete inför genomförande och implementering. Det inkluderar att några vårdcentraler kommer att erbjuda riktade hälsosamtal till 40-åringar i syfte att testa framtaget regionövergripande IT- och metodstöd.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- ge tf Regiondirektören i uppdrag att under 2018 fortsätta arbetet med att utarbeta en regionövergripande manual för genomförande av riktade hälsosamtal i Halland, inklusive IT- och metodstöd samt en plan för utbildning, kommunikationsinsatser och uppföljning

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

**Regionstyrelsens hälso- och
sjukvårdsutskott**

- ge Driftnämnden Närsjukvård och privata vårdcentraler i uppdrag att under 2018 utse totalt 5-6 vårdcentraler med uppgift att erbjuda hallänningar i åldersgruppen 40 år riktade hälsosamtal i syfte att testa framtaget IT- och metodstöd
- ge Driftnämnden Närsjukvård och privata vårdcentraler i uppdrag att från och med 2019 erbjuda hallänningar i åldersgruppen 40 år riktade hälsosamtal enligt framtagen regionövergripande manual, med målet att främja goda levnadsvanor och minska insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdom och diabetes
- finansiering av det förberedande arbetet under 2018 (2,7 Mkr) ska ske med destinerade projektmedel för hälsoinriktade insatser (4,5 Mkr)
- finansiering av genomförandet under 2019 ska ske med destinerade projektmedel för hälsoinriktade insatser (4,5 Mkr)

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Riktade hälsosamtal Region Halland

Expedieras till

Driftnämnden Närsjukvård
Privata vårdcentraler
Lokala nämnder

Vid protokollet

Maria Fransson

Justerat 2018-07-05

Mikaela Waltersson

Lise-Lotte Bensköld Olsson

Protokollet har tillkännagivits på Region Hallands anslagstavla 2018-07-06

Utdragsbestyrkande

Ylva Johansson

Ylva Johansson

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionkontoret
Kvalitet inom hälso- och sjukvård
Maria Nordin
Strateg

Regionstyrelsen

Riktade hälsosamtal i Region Halland

Förslag till beslut

Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott beslutar att

- ge tf regiondirektören i uppdrag att under 2018 fortsätta arbetet med att utarbeta en regionövergripande manual för genomförande av riktade hälsosamtal i Halland, inklusive IT- och metodstöd samt en plan för utbildning, kommunikationsinsatser och uppföljning
- ge Driftsnämnden Närsjukvård och privata vårdcentraler i uppdrag att under 2018 utse totalt 5-6 vårdcentraler med uppgift att erbjuda hallänningar i åldersgruppen 40 år riktade hälsosamtal i syfte att testa framtaget IT- och metodstöd
- ge Driftsnämnden Närsjukvård och privata vårdcentraler i uppdrag att från och med 2019 erbjuda hallänningar i åldersgruppen 40 år riktade hälsosamtal enligt framtagen regionövergripande manual, med målet att främja goda levnadsvanor och minska insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdom och diabetes
- finansiering av det förberedande arbetet under 2018 (2,7 Mkr) ska ske med destinerade projektmedel för hälsoinriktade insatser (4,5 Mkr)
- finansiering av genomförandet under 2019 ska ske med destinerade projektmedel för hälsoinriktade insatser (4,5 Mkr)

Sammanfattning

Under 2019 planeras ett strukturerat införande av riktade hälsosamtal till 40-åringar, med målet att främja goda levnadsvanor och minska insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdom och diabetes. Innehållet i hälsosamtalet ska bygga på bästa tillgängliga kunskap och vara fortsatt integrerat i Vårdval Halland närsjukvårds grunduppdrag. Ambitionen är att på sikt utveckla insatsen till fler åldersgrupper. Under 2018 pågår ett förberedande arbete inför genomförande och implementering. Det inkluderar att några vårdcentraler kommer att erbjuda riktade hälsosamtal till 40-åringar i syfte att testa framtaget regionövergripande IT- och metodstöd.

Bakgrund

I juni 2017 beslutade Regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott att införa riktade hälsosamtal¹ för 40-åringar i Region Halland, med en ambition att på sikt utveckla insatsen till fler åldersgrupper. Under hösten undersökte en arbetsgrupp² hur genomförandet ser ut i andra regioner och landsting, och i januari 2018 fastslogs att Region Halland ska ingå samverkan med Region Jönköpings län. De har arbetat länge med riktade hälsosamtal och har nyligen också digitaliserat sin process, med bland annat ett webbaserat metodstöd för utförarna.

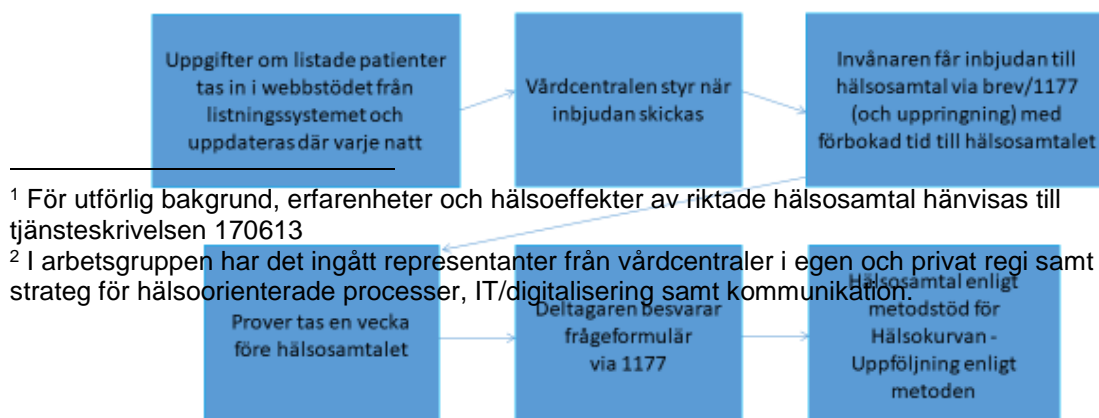
Enligt beslutet från 2017 skulle ett strukturerat brett införande av riktade hälsosamtal ske under 2018 och följande förutsättningar för genomförandet identifierades:

- ett regiongemensamt metodstöd
- ett samlat IT-stöd
- en plan för utbildningsinsatser, kommunikationsinsatser och uppföljning.

Under våren 2018 har det dock konstaterats att tidplanen inte är hållbar. Anledningen är att det först nu blivit tydligt och konkret vilka förberedelser som krävs inom IT-systemförvaltningen samt vilka resurser och vilken tidsåtgång detta kräver. Dels behöver visst arbete och utveckling ske inom IT på Region Halland för att vara redo för en anslutning mot Region Jönköping, och dels ska denna anslutning ske. Arbetet beräknas vara klart först sista kvartalet 2018.

Beskrivning av arbetssättet – Region Jönköpings modell

Bilden nedan är baserad på hur arbetet är uppbyggt i Region Jönköping och illustrerar hur processen kan komma att se ut.

Under hälsosamtalet genereras det sammanvägda resultatet från tidigare provtagning, svaren i frågeformulären och mätningar³ digitalt och illustreras i en personlig Hälsokurva. Hälsokurvan blir ett visuellt hjälpmedel för både utföraren och deltagare. Utifrån Hälsokurvan hålls ett samtal med levnadsvanor i fokus. Därpå följer en överenskommelse om eventuella åtgärder, medicinska eller förändrade levnadsvanor.

För utföraren finns ett webbaserat metodstöd och anpassad patientinformation. I metodstödet finns rekommenderade åtgärder för det som eventuellt uppkommer under samtalet. Hälsosamtalet beräknas ta 1 timme (1,5 timme med tolk).

Alla utförare ska ha genomgått utbildning om metoden och kunskap om levnadsvanor och hjärt- kärlprevention samt en grundkurs i Motiverande samtal (MI). Utföraren ska klara rådgivande samtal enligt Nationella riktlinjer för prevention och behandling av ohälsosamma levnadsvanor. Kvalificerat rådgivande samtal kan genomföras av resursperson, exempelvis diplomerad tobaksavvänjare.

Tidplan och förutsättningar i Region Halland

Under 2018 fortsätter det förberedande arbetet för införande och implementering utifrån ny tidplan. Detta arbete inkluderar följande delar:

- Förberedelse och utveckling inom IT
- Anslutning till Region Jönköpings läns IT-system
- Planering för utbildningsinsatser, kommunikationsinsatser och uppföljning
- Planering för stödstruktur.

Under kvartal fyra erbjuder 5-6 vårdcentraler hallänningar i åldersgruppen 40 år riktade hälsosamtal i syfte att testa metoden och det webbaserade IT-stödet. Från och med 2019 erbjuder samtliga vårdcentraler hallänningar i åldersgruppen 40 år riktade hälsosamtal.

Erfarenheter och framgångsfaktorer från Region Jönköpings län och Västerbottens läns landsting är att det finns en tydlig struktur för systematiskt stöd till verksamheterna vid frågor om metoden eller IT-system. För mer patientnära frågor bör det finnas en medicinska ansvarig läkare och distriktssköterska eller motsvarande kopplat till arbetet.

³ Längd-, vikt-, midje- och stussmått samt blodtryck, tas under hälsosamtalet

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Insatsen bedöms inte kunna genomföras inom befintlig ram utan tillskott av centrala medel. Under 2018 sker finansiering genom destinerade projektmedel för hälsoinriktade insatser.

Kostnader för insatsen under 2018 beräknas till ca 2,7 Mkr. Beräkningen har gjorts utifrån följande:

- Anslutningskostnad (enbart 2018) samt utveckling- och driftkostnad betalas till Region Jönköpings län
- Interna IT-resurser för utveckling, anslutning och drift
- Kostnader för utbildning, kommunikation, tryckmaterial och uppföljning
- 6 (pilot)vårdcentraler erhåller ett startbidrag om 800 kr per listad patient i aktuell åldersgrupp
- 6 (pilot)vårdcentraler erhåller en ersättning om 800 kr per genomfört hälsosamtal.

Kostnaden för insatsen under 2019 beräknas till 4,5 Mkr. Beräkningen har gjorts utifrån följande:

- Vårdcentralerna erhåller ett startbidrag om 800 kr per listad patient i aktuell åldersgrupp (enbart 2019)
- Hallänningar som under året fyller 40 år bjuds in till hälsosamtal, varav hälften beräknas delta⁴
- Vårdcentralerna erhåller en ersättning om 800 kr per genomfört hälsosamtal
- Kostnader för utbildning, kommunikation, tryckmaterial och uppföljning
- Från och med 2019 finansieras drift- och utvecklingskostnader för IT-system inom systemförvaltningen.

Den största kostnaden under införandet 2019 är startbidraget. Från och med 2020 beräknas den totala kostnaden för riktade hälsosamtal till ca 3 Mkr, inkluderat en förväntad ökning av deltagande 40-åringar (60 procent).

Kostnaderna bör sättas i relation till förväntade minskade hälso- och sjukvårdskostnader vid en reducering av förekomst av riskfaktorer. Tidigare beräkningar visar att det genom relativt blygsamma förbättringar i befolkningens levnadsvanor kan uppstå betydande förändringar i framtida sjuklighet, och därmed besparingar i form av hälso- och sjukvårdskostnader⁵.

En hälsoekonomisk analys från 2018 av Västerbottens hälsosamtal mellan 1990-2006 visar att varje extra levnadsår med full livskvalitet, så kallad qaly, för dem som varit inbjudna att delta i programmet i genomsnitt kostat samhället 650 kronor.

⁴ Beräkningen bygger på erfarenheter från andra regioner och landsting

⁵ Förutsättningar för tillväxt och Välfärd, Region Halland 2014 och Feldman, I., Johansson, P. Sjukdomsförebyggande insatser och ekonomiska konsekvenser för hälso- och sjukvården. Nätverket Hälsöfrämjande sjukvård 2012.

Forskarna jämför detta med en halv miljon kronor som anses vara en måttlig kostnad för ett extra levnadsår med full livskvalitet. Den förbättrade hälsan kan kopplas till besparingar för sjukvården som är 50 procent större än kostnaderna för hälsoundersökningarna⁶.

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Tf Regiondirektör

Beslutet ska skickas till
Driftnämnden Närsjukvård
Privata vårdcentraler
Lokala nämnder

⁶ Lindholm L et al. (2018). A cost-effectiveness analysis of a community based CVD program in Sweden based on a retrospective register cohort. BMC Public Health